

Oslo 15.10.2020

Familie- og Kulturkomitéen

Norske Dansekunstneres – Innspill til høring i Familie- og kulturkomiteen om statsbudsjettet 2021

Norske Dansekunstnere er et uavhengig nasjonalt fag- og kunstnerforbund som organiserer om lag 900 dansere, koreografer og pedagoger.

I forslaget til kulturbudsjett for 2021 er det gledelig å se at dansekunsten nå i større grad er anerkjent som selvstendig kunstform. Regjeringens satsing på dans har som mål å gi dansekunsten et løft, og vi vil i dette innspillet be om at en slik satsning gjøres helhetlig også for premisseleverandørene av kunsten, kunstnerne. Det vil være essensielt at hele næringskjeden for den profesjonelle dansekunsten fremover sikres økonomisk. Det betyr en ytterligere satsning på allerede etablerte ordninger under Norsk kulturråd, Kap. 320, post 55 og post 72, i tillegg til de nevnte satsningene på regionale kompetansesentre for dans.

Kap. 320, post 55 Norsk kulturfond

Årets statsbudsjett prioriterer en økning i tilskuddene til enkelte av de tiltakene som flyttes ut av kulturfondet, og over i den utvidede forvaltningsporteføljen til Norsk kulturråd. Det er viktig at også kulturfondet økes som en del av den helhetlige styrkingen fremover. Midlene i kulturfondet bidrar til å skape selve kunsten og holder kunstnerne i arbeid. I Rådets budsjettsøknad for 2020 og 2021 er det bedt om en økning til produksjon av ny scenekunst under kulturfondet på 20 mill. kr. Dette med bakgrunn i at scenekunstfeltet har en lavere tildelingsprosent (29% i 2019) enn øvrige kunstfelt som får tildelinger fra kulturfondet (gjennomsnittlig tildelingsprosent 39 % i 2019).

Forslag til kommentar: Familie- og kulturkomiteen ber Kulturdepartementet gi kulturfondet en merbevilgning på 30 mill. kr som øremerkes og fordeles på disse scenekunstordningene: 10 mill. kr økning til Fri scenekunst - prosjekt (dans og teater), 10 mill. kr økning til Fri scenekunst - kunstnerskap, samt 5 mill. kr økning til Formidling/gjestespill og 5 mill. kr økning til Gjenopptakelse av scenekunstforestillinger.

Kap. 320, post 72 Kunstnerstipend

Statens kunstnerstipend er foreslått videreført med midlertidige stipender også for 2021. Dette er til hjelp for kunstnere i alle bransjer og vi er svært fornøyde med forslaget. Det er et stort behov for å øke antallet stipender under ordningen generelt og særlig er det nødvendig å øke antall hjemler til dansekunstnere. Stipendkomiteen

kontakt@norskedansekunstnere.no

+47 21 02 71 80

Welhavens gt. 1, 0166 Oslo

www.norskedansekunstnere.no

for dans melder at tildelingsprosenten for danskunstnere har vært fallende de siste årene. Det er behov for 25 nye hjemler til dansekunst fra 2021.

Forslag til kommentar 1: *Familie- og kulturkomiteen anser kunstnerstipendene å spille en viktig rolle for å sikre nyskaping, frie ytringer og demokratisk deltagelse i kunstneryrket. Komiteen stiller seg bak en økning av stipendhjemlene tilsvarende 25 nye hjemler øremerket dansekunstnere som inngår i regjeringens helhetlige satsing for dans, dette i tillegg til Kunstnernettverkets forslag om en gradvis opptrapping av varige stipendhjemler.*

Forslag til kommentar 2: *Familie- og kulturkomiteen ber Kulturdepartementet om å fra 2021 innføre årlig pris- og indeksregulering av alle arbeidsstipender.*

Kap. 320, post 74 – Tilskudd til organisasjoner og kompetansesentre m.m.

Det er med glede vi ser at de regionale kompetansesentra for dans er løftet i årets kulturbudsjettforslag. Vi ser det likevel som nødvendig å avklare hvordan administrasjonen, rapporteringen og relasjonen mellom Norsk kulturråd og disse sentra vil bli når de nå legges til post 74. Samtidig må det avklares hvorvidt sentrene fortsatt vil få mulighet til å søke tilskudd fra kulturfondets ordninger. Mister de denne muligheten fratas flere av sentrene inntil halvparten av sitt eksisterende finansieringsgrunnlag. Vi ser også behov for at de sentra som sendte en individuell søknad til kulturbudsjettet for 2021 tildeles midler i tråd med omsøkt behov.

Forslag til kommentar 1: *Familie- og kulturkomiteen ber Kulturdepartementet øke bevilgningen til de regionale kompetansesentra for dans som har søkt kulturbudsjettet for 2021, i tråd med beløpene i deres søknader for 2021 (5 mill. kr til DansiT - Dansekunst i Trondheim og Midt-Norge, 5,6 mill. kr til Dansekunst i Grenland, 6 mill. kr til Dansearena Nord og 3 mill. kr til Bærum Kulturhus - Dans Sørøst-Norge). Vi ber også Kulturdepartementet redegjøre for hvorvidt disse sentra og andre institusjoner som nå er foreslått flyttet til post 74 vil få anledning til å søke tilskudd fra ordninger under Norsk kulturfond. Kulturdepartementet må påse at de fortsatt vil ha denne muligheten. Dette ser vi som en forutsetning for at flyttingen støttes av Familie- og kulturkomiteen.*

I Prop. 1 S foreslår Kulturdepartementet at en rekke aktører, blant disse SKUDA, PRODA og Danseinformasjonen, flyttes til kap. 320 post 74 og 75 fra post 78, ymse faste tiltak. Denne skjematisk overflyttingen mangler en grundig konsekvensanalyse, prosessen har vært lite transparent, har manglet inkluderende dialog og er ikke faglig forankret hos relevante instanser.

Kap. 320, post 75 – Tilskudd til litteraturhus, kunstscener og kompanier m.m.

Regjeringen og kulturministeren utviser i budsjettforslaget en vilje til å forskuttere det vi oppfatter som en ny og varig ordning for de etablerte scenekunstkompaniene, men at denne foreløpig ikke er ferdig utarbeidet. Løsningen som nå er lagt frem, uten øvrige kommentarer og forklaringer, innebærer et brudd på prinsippet om armlengdes avstand. Dette fordi det er gjort en politisk beslutning om å løfte to spesifikke kompanier over på statsbudsjettet. Vi ser behov for snarlig å få oppklart hvordan en slik ordning er tenkt innrettet og hva som ligger bak denne beslutningen.

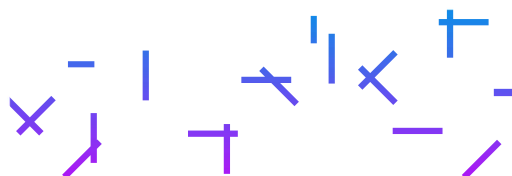
Forslag til kommentar: *Familie- og kulturkomiteen ber Kulturdepartementet snarlig komme tilbake med informasjon om hvordan en ordning for etablerte scenekunstkompanier vil bli innrettet. Vi ber om at en slik ordning berammes med 35 mill. kr i kulturbudsjettet for 2021. Vi ber også Kulturdepartementet svare på hvorvidt*

kontakt@norskedansekunstnere.no

+47 21 02 71 80

Welhavens gt. 1, 0166 Oslo

www.norskedansekunstnere.no

prioriteringen av to spesifikke kompanier er et steg på veien i arbeidet med å innrette en slik ordning, eller om det er gjort en politisk beslutning om at det er disse to kompaniene som vil gis bevilgninger under post 75 på varig basis. I sistnevnte tilfelle anser Familie- og kulturkomiteen det som et brudd på prinsippet om armlengdes avstand.

Kap 325, post 77 Stimuleringsmidler til kultur, frivillighet og idrett ifb. covid-19

Covid-19 pandemien har for alvor vist hvor sårbart det frie scenekunstheltet er. Med dette som begrunnelse ber vi om at en del av den foreslåtte avsetningen i den nye stimuleringsordningen øremerkes fri scenekunst, via ordningene under Norsk kulturråd. Midlene må rettes mot kunstnere, kompanier og formidlingsleddet, og må fordeles mellom å kompensere for merkostnader som har påløpt, friske midler til produksjon av scenekunst og til formidlingsleddet som ivaretas gjennom støtteordningene for scenekunst under Norsk kulturråd.

Forslag til merknad: Familie- og kulturkomiteen ber om at 200 millioner kr. avsettes til det frie scenekunstheltet til produksjon, distribusjon og formidling, og at dette legges til Kap. 320, post 55 Norsk kulturfond.

Kap. 337, post 70 Kompensasjon for kopiering til privat bruk

Retten til privatkopieringskompensasjonen er fastsatt i åndsverkloven for å sikre allmennheten tilgang til kultur. Det er også nedfelt at rettighetshaverne får økonomisk kompensasjon gjennom en årlig bevilgning i statsbudsjettet. Ordningen ble i 2018 utvidet til å omfatte nye rettighetshavergrupper, litterære og visuelle verk og Kunstnernettverket har siden utvidelsen bedt om en høyere bevilgning for å favne de nye verkstypene. Norwaco har i sine søknader til departementet redegjort for hvorfor det vil stride mot intensjonen ved utvidelsen av denne kompensasjonsordningen dersom utvidelsen ikke medfører økt økonomisk kompensasjon. Heller ikke årets statsbudsjett har tatt hensyn til at ordningen er utvidet.

Forslag til merknad: Familie- og kulturkomiteen ber om 10 millioner til de nye verkskategoriene.

Kompensasjonsordningen for selvstendig næringsdrivende og frilansere

I budsjettforslaget fra Arbeids- og sosialdepartementet kan vi ikke se at de foreslår å forlenge kompensasjonsordningen for selvstendig næringsdrivende og frilansere. Kulturministeren har, gjennom sine forslag til forlengelser av tiltakene, erkjent at Covid-19 vil få store konsekvenser for kulturlivet og kulturnæringene langt inn i 2021, og kompensasjonsordningen vil bidra til å sikre kunst- og kulturarbeidere nødvendig inntekt.

Forslag til merknad: Familie- og kulturkomiteen ber Arbeids- og sosialdepartementet videreføre ordningen i 2021.

Kristine Karåla Øren
Forbundsleder Norske Dansekunstnere

Eva Grainger
Nestleder Norske Dansekunstnere

